

Asia: VN/23338/2020-YM-1; YM034:00/2018

Ehdotus valtioneuvoston asetukseksi arviointiperusteista sen määrittämiseksi milloin betonimurske lakkaa olemasta jätettä

Yleiset kommentit asetusluonnoksesta ja/tai muuta huomautettavaa

Tähän voitte kirjoittaa yleiset kommentinne asetusluonnoksesta ja /tai muuta huomautettavaa

Betoniteollisuus ry pitää erittäin hyödyllisenä sitä, että betonimurskeelle saadaan vihdoin arviointiperusteet sen jäteluonteen päättymiselle. Asetus on merkittävä askel siihen suuntaan, että rakennusmateriaalienkin kohdalla kiertotalous alkaa toimia merkittäväällä volyyymillä, eikä kerran käytössä ollutta materiaalia enää pidettäisi nykyiseen tapaan lähtökohtaisesti ja perusteetta neitseellistä raaka-ainetta huonompana. Asetus lienee päänavaus suurelle joukolle muiden jäte- ja ylijäämämateriaalien vastaavia asetuksia. Siksi asetusta viimeisteltäessä on syytä ottaa huomioon myös se, että nyt lausunnolla oleva asetus linjaa jatkossa myös sitä, millaisia tulevat ”ei-enää-jätettä-asetukset” ovat.

Yleisellä tasolla voi todeta, että asetuksessa esitettävät vaatimukset betonijätteen prosessoinnille ja lopputuotteen koostumukselle ovat kovin tiukat siihen nähden, miten vähäriskisestä materiaalista on kyse varsinkin käyttämättömän betonin ja käyttämättömien betonituotteet osalta. Näiden materiaalien koostumus tunnetaan tarkoin: yhtä suurella tarkkuudella kuin asiakkaille toimitettavien ns. priimatuotteidenkin koostumus. Siksi näihin syötemateriaaleihin voitaisiin suhtautua huomattavasti asetuksen nykyistä tekstiä sallivammin.

Käyttämättömien betonituotteiden sisältämät vähäiset määrät muuta materiaalia (lähinnä terästä, PE- ja PP-muoveja sekä puuta) eivät todellisuudessa aiheuta ympäristön pilaantumisen riskiä niissä käyttötarkoituksissa, joihin betonimursketta käytetään. On huomattava, että näitä ”oheismateriaaleja” runsaastikin sisältäviä neitseellisiä betonituotteita voidaan käyttää rajoituksetta esim. pohjaveden pinnan alle rakennettaessa.

Betonia on käytetty lähes vuosisadan ajan laajasti mm. juomavesikaivojen rakenteissa ja edelleen nykyään kaikessa yhteiskunnan talousvedentuotannossa. Tämä kuvaa sitä, miten kemiallisesti ja fysikaalisesti turvallisesta materiaalista on kysymys.

Mikäli tällaiselle lähtökohtaisesti selkeälle ja turvalliselle materiaalin käsittelylle asetetaan perusteettoman tiukkoja vaatimuksia, se paitsi heikentää kiertotalouden toimintaedellytyksiä, myös vaikeuttaa "ei-enää-jätettä"-asetusten laatimista jatkossa, kun kohteeksi tulee huomattavasti riskillisempiä materiaaleja.

Kommentit pykäliin

1 § Tarkoitus

-

2 § Soveltamisala

Vaatus ympäristöluvasta betonijätteen murskaamiselle on ylimitoitettu ainakin silloin, kun betonin valmistuspaikalla (betonitehtaalla) syntyneitä ylijäämäbetonia murskataan kyseisen betonitehtaan tontilla. Betonitehtaan alueella tapahtuva betonijätteen pienimuotoinen ja harvoin toteutettava murskaaminen ei ole sen luonteista toimintaa, että se voisi aiheuttaa sellaista riskiä ympäristön pilaantumiselle, että ympäristölupaa tulisi edellyttää. Murskettava betonijäte, joka on varastoitu tehtaan alueella, on koostumukseltaan täsmälleen samaa, kuin asiakkaille toimitettavat betonituotteetkin (valmisbetoni, erilaiset rakennuselementit).

Ympäristöluvan edellyttäminen ylijäämäbetonin murskaamiselta tarkoittaa sitä, että ylijäämäbetonia joudutaan tarpeettomasti kuljettamaan, kun materiaali jouduttaisiin käytännössä kuljettamaan syntypaikalta keskitetyille, ympäristöluvitetuille murskausasemille.

Asetukseen pitäisi kirjata vaihtoehdoksi ympäristöluvalle, että murskaamisen voi toteuttaa ao. asetuksen mukaan rekisteröidyllä betoni- tai betonituotetehtaalla. Samalla rekisteröintiasetusta tulisi muuttaa siten, että sen piiriin sisällytettäisiin myös ylijäämäbetonin murskaaminen.

Purkutyömaillaan murskaaminen ei edellytä ympäristölupaa, vaan pelkän meluilmoituksen, vaikka murskaaminen tehdään ei-teollisympäristössä, esimerkiksi asuntoalueella. Eli tässä vaatimukset menevät todellisen tarpeen kanssa nyt ristiin.

3 § Määritelmät

-

4 § Betonimursketta koskevat arviointiperusteet

-

5 § Laadunhallinta

-

6 § Vaatimustenmukaisuusilmoitus

-

7 § Ilmoitusvelvollisuus

-

8 § Voimaantulo

-

Kommentit liitteisiin

Liite 1. Betonimurskeen jätteeksi luokittelun päättymistä koskevat arviointiperusteet

Taulukossa 2 esitetyt Betonimurskeen sisältämät haitta-aineiden suurimmat sallitut liukoisuudet ja pitoisuudet ovat perusteettoman alhaiset.

Asetusta valmisteltaessa tehdyissä betonimurskeen liukoisuustesteissä havaitut haitta-aineet ovat peräisin betoniin käytetystä kiviaineksesta. Tämä tarkoittaa, että jos vastaavat vaatimukset asetettaisiin betoniin käytettävälle neutraaliselle kiviainekselle, sekään ei läpäisisi betonimurskeelle nyt asetettavia vaatimuksia. Siitä huolimatta kiviainesta voi vapaasti käyttää kaikessa maarakentamisessa, myös pohjaveden pinnan alla.

Taulukossa 2 esitetyt haitta-ainepitoisuuksia on tarpeetonta mitata käyttämättömästä betonista ja käyttämättömistä betonituotteista valmistetusta betonimurskeesta, koska niiden valmistamisessa ei käytetä kyseisiä haitta-aineita sisältäviä raaka-aineita, pois lukien luonnon kiviaines, joka saattaa edellä kuvatusti sisältää vähäisiä määriä kyseisiä aineita sen olematta luonnon kiviaineksen käytön este ympäristömielessä missään betonimurskeen käyttökohteessa.

On syytä huomata, että myös luonto on aina murskannut betonia (pakkasrasituksessa olevien betonien hidas rapautuminen), mikä johtaa materiaalin mekaanisen koostumuksen suhteen samaan lopputulokseen kuin teollinen murskaaminenkin. Joissain tapauksissa huonolaatuinen betoni on voinut rapautua aikojen saatossa hyvinkin hienojakoiseksi aineeksi. Tämän ei ole kuitenkaan missään havaittu aiheuttaneen ympäristön pilaantumista siitä liukenevien haitta-aineiden muodossa.

Liite 2. Laadunvarmistusjärjestelmän sisältövaatimukset

-

Liite 3. Vaatimustenmukaisuusilmoituksen sisältövaatimukset

-

Mattila Jussi
Betonteollisuus ry